

PLAGWIJK

dorp langs de rand van het land

Robert Beernink

inkijkexemplaar

Robert Beernink

PLAGWIJK
dorp langs de rand van het land

Eerste druk 2024

Copyright tekst © Robert Beernink

OMSLAG

vormgeving ProBeeld | Ambilicious

BINNENWERK

vormgeving Ambilicious Studio

Redactie Inanna van den Berg | Ambilicious

Copyright © 2024 Ambilicious, Breda

ISBN 978-94-93366-05-3 | NUR 301

www.ambilicious.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PLAGWIJK

dorp langs de rand van het land

“ELK VERHAAL IS WAAR, ELKE WAARHEID SLECHTS GELOOF.”

Robert Beernink

*

“DE HEL, DAT ZIJN DE ANDEREN.”

Jean-Paul Sartre

*

“HET WERKELIJKE GEVAAR, VOORAL IN ONZEKERE TIJDEN, DAT ZIJN DE
GEWONE MENSEN DIE SAMEN EEN STAAT VORMEN. HET WERKELIJKE GEVAAR
VOOR DE MENS DAT BEN IK, DAT BENT U.”

Jonathan Littell

*

“REGEREN, IS DOEN GELOVEN.”

Niccolò Machiavelli

*

“WE WORDEN GEVORMD DOOR WAT WE VERLANGEN.”

John Irving

*

“IS THIS THE REAL LIFE? IS THIS JUST FANTASY?”

Queen - Bohemian Rhapsody

*

“WIE ÉÉN KEER NAAKT OP TELEVISIE WAS,
KIJKT MEN NOOIT MEER IN HET GEZICHT.”

Ingrid Steeger

*

PLAGWIJK - PROLOOG

'Beste aanwezigen, het heeft even geduurd, nu is het zover!

Het is mij een grote eer vandaag, de eerste dag van de zomer, de nieuwste aanwinst voor ons dorp te mogen onthullen.

Over het ontwerp is lang gesteggeld. Het ontwerpcomité heeft zich ingespannen alle meningen en standpunten tot hun recht te laten komen en tegelijkertijd de historie niet te vergeten. Het jaar waarin de eerste bewoners zich hier vestigden markeert een belangrijk, misschien wel het belangrijkste historische moment: toen is het immers begonnen.

Geheel in de geest van het gedachtegoed van de stichters, zijn ook de generaties na hen erbij betrokken. Zij zijn immers zeer bepalende actoren in de ontwikkeling van ons dorp van nederzetting tot bruisende gemeenschap.

En er is meer.

Onze inwoners zullen bij het passeren van deze unieke verrijking van ons dorp bij vertrek een gevoel van heimwee krijgen en als zij terugkeren een van thuiskomen.

Dat geldt niet minder voor onze gewaardeerde bezoekers. Ons dorp is rijk aan historie, cultuur en tradities, biedt echter ook prachtige natuur en bovenal gastvrije gezelligheid op en rond de Markt.

Niets is hier onmogelijk, alles kan! Geloof mij: het is hier altijd een gekkenhuis!

Met de onthulling van deze nieuwe slogan, die voortaan op al onze plaatsnaamborden zal prijken, wordt een nieuwe pagina opgeslagen in de markante levensloop van ons dorp!

PLAGWIJK

dorp langs de rand van het land

SEIZOEN 1

PLAGWIJK – SEIZOEN 1, AFLEVERING 1

Daden veroorzaken echo's in de tijd. Daar zaten de drie niet mee, integendeel, ze lachten hun plezier en herinneringen weg omdat ze zo vreselijk waren.

Wel beseften ze dat hun gemaskeerde verleden op den duur de hiaten in de levende herinnering zou opvullen, erin rond gaan zingen en geabsorbeerd worden, eerst als individuele wanklanken, welke zich echter geleidelijk aan tot een schijnbare harmonie met elkaar zouden verenigen om ten slotte als nostalgische levensliederen aangeheven te worden tijdens drinkgelagen en uittochten, om het wezen van de vergane tijd op de gewenste waarde te eren, zoals de moeder van smarten weent om haar gekruisigde kind.

Ook dat liet ze onverschillig, zolang ze ongeleid en grenzeloos meekonden in de vaart van hun tijd, waarin hun verlangen naar vrijheid uiteindelijk de vrijheid zelf werd. Een verschrikkelijke tijd, waarin de randen van hun bestaan met het uur meer gingen klemmen, totdat ze knapten.

Ze waren meer doeners dan denkers, opgejaagd door het spanningsverschil tussen beperkte mogelijkheden en onbereikbare wensen. Dat was nu, vorig jaar was dat nog anders; met veel geweld konden ze distributiekantoren beroven, 'Räder rollen für den Sieg' laten ontsporen, ongelimiteerd willekeurige naziklootzakken doodknuppelen en het kruis van moffenhoeren met hun altijd goed zittende haar onder het zingen van patriottische liederen genadeloos verminken. (...)

‘Man, was je toch een keer!’

Greet Assies grijpt een kleine spuitbus uit haar tas en doordrenkt de lucht rondom haar met het aroma van citrusvruchten.

‘Waarom zou ik? Als ik straks klaar ben, ruik ik weer net zo!’ De kleine kortaangebonden man van middelbare leeftijd grijpt een pak kranten, propt die in de fietstas en vertrekt mopperend.

Greet telt inmiddels de ochtendbladen uit voor een andere bezorger. ‘Hijg me niet zo in m’n nek, alsjeblijft! Jij bent hierna pas aan de beurt.’

Vanuit het kantoortje achter in de helverlichte bedrijfshal is een man naar haar toe komen lopen. ‘Lukt het, meisje?’

‘Ja, pa,’ zucht Greet zonder hem aan te kijken. ‘Als nu eens niet iedereen tegen me op zou rijden, zou het zó veel vlotter gaan. Hier!’ Ze draait zich om naar de wachtende achter haar. ‘Omdat jij het bent, Hanka Smilda. Nou wegwezen!’ Nekhijger lacht gemaakt dankbaar, neemt de stapel leesvoer in ontvangst en loopt naar haar plek aan de lange sorteertafel.

‘Heb je die nieuwe al gezien?’

‘Nee, ik heb gezegd dat hij niet voor zes uur moet komen.’

‘Zes uur? Dan is het hier uitgestorven!’

‘Weet ik, pa, maar hij komt uit de nieuwbouw, weet dus helemaal niets van hoe het er hier aan toegaat ’s ochtends vroeg. Ik wil voorkomen dat hij zich de pleuris schrikt en nog voor het poepen zijn keutel intrekt. Hij lijkt me een goeie. Is het contract getekend?’

‘Alles in orde. Als ik je nog ergens mee kan helpen, hoor ik het wel. Ik ben in mijn kantoor.’

‘Oké. Welterusten,’ lacht Greet en verjaagt haar vader met de spuitbus. ‘Straks thuis wel douchen, hè!’

Schouderophalend sjokt Uffo Assies terug naar zijn werkplek, terwijl Greet onverstoorbaar de kranten telt totdat de centrale verdeeltafel leeg is.

* * *

Ze laat de grote roldeur aan de straatzijde zakken, schakelt de felle halogeenlampen uit, schrobt de zwarte inkt van haar handen, schenkt

koffie in en valt zuchtend in een stoel. Zacht kloppen echoot door de hal.

‘Hallo?’ Een jongeman steekt zijn hoofd door de zijdeur en klopt nog een keer.

‘Niet zo bescheiden. Kom binnen!’ roept Greet, staat op en geeft hem een hand. ‘Greet.’

‘Weet ik nog. Ik ben Daan Ensing.’

‘Weet ik ook nog. Koffie?’

‘Ja, lekker. Ben ik te laat? Of te vroeg?’

‘Nee, iedereen is al onderweg. Kunnen we in alle rust de procedures bespreken.’

‘Oké, mag ik ...’

‘Nee, ik eerst. Luister! De vrachtwagen is er meestal rond kwart over drie, dus kom alsjeblieft niet voor vieren aanzetten, want dan loop je alleen maar in de weg. Aan de hand van de looplijsten tel en verdeel ik de kranten onder de bezorgers en kun je op pad.’

Daan kijkt haar vragend aan. ‘Dat is het?’

‘Ja, zo ongeveer. Je moet alleen controleren of je er voldoende hebt en ze op wijk- en loopvolgorde sorteren. Die route kun je zelf kiezen. Op sommige dagen moet je er folders bij in vouwen, dat noemen we insteek, en op zaterdag heet die insteek bijlage.’

‘Twee keer hetzelfde met verschillende namen?’

‘Helemaal niet! De bijlage is twee keer zo dik als de insteek en betaalt anderhalf keer beter. Haal je fiets, dan zal ik je jouw krantenwijk leren.’

* * *

Ze rijden naast elkaar naar de uitrit van het bedrijventerreintje waar, tussen twee blokkendozen van SmetVrij Schoonmaak B.V., het kranten-depot is gevestigd en slaan linksaf.

‘En, Daan Ensing, woon je allang in Plagwijk?’

‘Paar weken. Jij dan, Greet ...?’

‘Assies. Ik? Levenslang!’

‘Dat klinkt ernstig.’

‘Klinkt niet alleen zo, is het ook. Zeker voor jongeren en al helemaal

voor jonge meiden als ik. Als ik kon, ...' Greet kijkt dromerig de straat in, herpakt zich echter snel. 'Ik begrijp niet wat jij hier zoekt.'

'Ten eerste: mijn ouders zijn hiernaartoe verhuisd en ten tweede ... eh...'

'... schiet je niks te binnen. Altijd hetzelfde liedje. Plagwijk is niet meer dan een soort entrepot tussen import en doorvoer. Wat aankomt kan niet wachten om verder te reizen.'

'En ik ben import?'

'Ja natuurlijk, jij bent toch niet van hier? Heb je werk?'

'Nee, ik zit op het VWO in de stad. Eindexamenjaar.'

'Man, ik begrijp niet dat je dan dag na dag met die kranten wilt slepen. Heb je daar wel tijd voor? Of zijn je ouders arm?'

'Haha, nee allesbehalve. Ik wil mijn eigen geld verdienen. Bovendien is het pas juli en kan ik aardig goed leren, dus dat eindexamen komt wel goed. En wat doe jij?'

'Ik ben vorig jaar van school gekomen en weet nog niet echt wat ik wil. Voorlopig help ik mijn pa het krantendepot runnen en draai af en toe een bardienstje in De Keet.'

'Sluit dat goed aan bij ... wat heb je gedaan? VMBO?'

Greet kijkt Daan scherp aan. 'Nee, sluit niet aan en al helemaal niet bij mijn gymnasiumdiploma, meneer de fundamentele attributiefoutmaker. Ik kan daar in dit gat geen testes mee.'

'Je denkt nu zeker dat ik vooringenomen ben.'

'Dat zei ik net al! Maar ach, je haar zit goed.'

'In elk geval één plusje. Waar gaan we naartoe?'

'Pa heeft je ingedeeld in het Oude Dorp. Was dat jouw eigen wens? Wil je soms voor je eigen buurt niet weten dat je kranten rondbrengt?'

'Dat maakt me niets uit. Bovendien slaapt iedereen daar om deze tijd nog.'

'Oh, wat lief ...! Waar woon je ook alweer?'

'Aan De Aanleg.'

'Dat meen je niet. In die kakbuurt?' Ze snuift een paar keer. 'Gadverdamme! Straks links!'

* * *

‘Dit vind ik toch zo’n stomme constructie. Wie dat heeft bedacht ...’

‘Dat heeft niemand zo bedacht,’ grinnikt Greet. ‘De gemeente wilde van de oude kruising een rotonde maken. De bestaande situatie zou te gevaarlijk zijn. Daar waren de Plaggers het niet mee eens.’

‘Plaggers?’

‘De autonome inwoners van dit dorp.’

‘Autochtone, zul je bedoelen.’

‘Dan had ik dat wel gezegd, wijsneus. Jij komt van buiten, bent dus een Plagwijker en weet van niets.’

‘Dus de Plaggers waren het er niet mee eens.’

‘Nee. Wij, ik bedoel, de autonome Plaggers wilden het niet omdat de gemeente dat wilde en Plaggers laten zich niet de wil van de gemeente opleggen. Tenzij het ze ten goede komt.’

‘Dat was niet zo?’

‘Welnee, het zou pure geldverspilling zijn geweest. Wij wilden liever dat onze klootschietbaan een halfronde bocht zou krijgen en werd verlengd, zodat de finishlijn vlak voor clubhuis De Keet zou komen te liggen. Na maanden strijd kwam via een compromis de zaak eindelijk rond: de geplande hele rotonde werd een halve en de halve klootschietbaan een hele met een halve bocht. Iedereen blij. Behalve de gemeente dan.’

‘Het is er, lijkt mij althans, niet veiliger op geworden: als je uit de richting van de stad komt, denk je dat je een rotonde oprijdt en sta je ineens voor een dwarsstraat.’

‘Het ging ook nooit om veiligheid. Het was een prestigeproject. Linksaf hier, de brug op!’

‘Over die sloot?’

Greet stompt Daan op zijn bovenarm waardoor hij bijna het water inrijdt. ‘Dit is de Plagse Gracht!’

* * *

Zij wijst ‘Alleen dáár nog.’

Hij knikt, draait zich om en trekt zijn witte slip naar beneden.

De vrouw knielt op een fluwelig kussen en legt de handen op haar bovenbenen. Een paar tellen zit ze stil, buigt dan langzaam naar voren

en richt haar hoofd zover op dat haar neusgaten naar voren wijzen.

‘Voorover op tafel liggen, alsjeblieft.’ Hij gehoorzaamt direct. Haar adem stukt kort als haar neusvleugels de aanzet van zijn billen raken. Geconcentreerd en diep door de neus in- en uitademend, zakt ze af tot halverwege zijn bilspleet.

‘Meer open graag.’ De man steekt zijn achterkant een stukje omhoog. ‘Iets verder nog.’ Met beide handen trekt hij zijn billen van elkaar. ‘Ja, ver genoeg, dankjewel.’ Ze duwt haar hoofd zo ver als mogelijk naar voren, moet kracht zetten om lucht door haar neus binnen te krijgen. Ze zet door tot haar neus zijn perineum bereikt.

De vrouw trekt haar hoofd terug en blijft in volle concentratie op haar knieën zitten terwijl de man zich zwijgend aankleedt. Ze staat op en neemt plaats in een clubfauteuil. Hij gaat tegenover haar zitten.

Ze bestudeert de enorme kaart die de halve muur beslaat, met daarop een cirkel gevuld met honderden kleurschakeringen van het hele spectrum, van wit langs de rand tot en met zwart in het midden. Ze staat op en concentreert zich op de paarsige kleuren van de kaart, denkt na, weegt, wikt en knikt.

‘En?’

‘Als ik jou was, zou ik een afspraak maken bij de uroloog, maar het kan ook een geval voor de internist zijn. Er zit waarschijnlijk een probleempje in of rond je urinewegen.’

‘Dus niet in mijn zak?’ De vrouw schudt haar hoofd. ‘Gelukkig! Is het ernstig, Djeu?’

‘Tel je zegeningen, Brik. Hoe oud ben je nu? Negen...?’

‘Over twee dagen tachtig!’

* * *